

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

VISUOMENĖS NUOMONĖS IR ŽINIŲ APIE REGIONINĘ ANESTEZIJĄ TYRIMAS

Darbo autorės. Viltė RADAVIČIŪTĖ (IV kursas), Kotryna NARKUTĖ (IV kursas).

Darbo vadovės. Doc. dr. Saulė ŠVEDIENĖ, gyd. rez. Ieva BARTUŠEVIČIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Anestezilogijos ir reanimatologijos klinika.

Darbo tikslas. Ištirti visuomenės nuomonę ir žinias apie regioninės anestezijos metodus, nustatyti žinių ir nuomonės sąsajas su demografiniais rodikliais bei regioninės anestezijos patirtimi.

Darbo metodika. 2022 m. sausio–birželio mėnesiais vykdyta anoniminė internetinė apklausa. Apklausoje dalyvavo 808 respondentai. Į anketą įtraukti demografiniai klausimai (lytis, amžius, gyvenamoji vieta, išsilavinimas, ar studijavo medicinos ir sveikatos mokslų kryptį, ar jiems nors kartą taikyta spinalinė ar epidurinė anestezija). Kitoje dalyje pateikti 8 teiginiai, susiję su regionine anestezija, prašyta suskirstyti juos į teisingus ir neteisingus. Visi apklaustieji turėjo nurodyti, kas skatina pasitikėti ar nepasitikėti regioninės anestezijos metodais, kur ieškotų informacijos apie juos. Bent kartą patyrusių regioninę anesteziją papildomai prašyta įvertinti regioninės anestezijos patirtį balais bei nurodyti, ar rinktųsi tokį anestezijos metodą ateityje. Statistinė analizė atlikta naudojant *Microsoft Excel* bei *R Commander*. Ryšiai tarp kintamųjų vertinti taikant *Chi* kvadrato (χ^2) testą, skirtumai vertinti kaip statistiškai reikšmingi, jei p reikšmė $<0,05$.

Rezultatai. Apklausoje dalyvavo 95,5 % moterų ($n=772$) ir 4,5 % vyrų ($n=36$). Apklaustųjų amžiaus mediana – 26 metai [18;63]. Medicinos ir sveikatos mokslų kryptį studijuoja/studijavo 35,3 % ($n=285$) respondentų. Dažniausios asociacijos, išgirdus terminą „spinalinė anestezija“, buvo „skausmas dūrio metu“ ($n=515$, 63,7 %), „pavojinga dėl nugaros smegenų pažeidimo“ ($n=330$, 40,8 %), „baimė/nerimas“ ($n=306$, 37,9 %). Išanalizavus atsakymus, susijusius su žiniomis apie regioninę anesteziją, apskaičiuota, kad mokslškai teisingų atsakymų skaičiaus mediana ir moda yra 5, vidurkis – 5,07 ($SD \pm 1,4$). Teisingai atsakytų klausimų skaičius varijavo nuo 0 iki 8. 3/8 klausimų statistiškai reikšmingai geriau atsakė respondentai, kurie studijuoja/studijavo medicinos ir sveikatos mokslus ($p<0,05$) bei tie asmenys, kuriems bent kartą taikyta regioninė anestezija ($p<0,05$). Daugiausia dalyvių – 64,4 % – suklydo pasirinkdami nervų ir nugaros smegenų pažeidimą kaip dažniausias spinalinės anestezijos komplikacijas.

Analizuojant klausimus apie veiksnius, lemiančius pasitikėjimą ar nepasitikėjimą regionine anestezija nustatyta, kad pasitikėjimą labiausiai skatina medicinos personalo profesionalumas (94,3 %, $n=643$) bei informacija mokslinėje literatūroje (53 %, $n=361$). Ir atvirkščiai – nepasitikėjimą sukeltų medicinos personalo kompetencijos trūkumas (59,4 %, $n=405$) bei pažįstamų pasakojimai ir patirtys (38,6 %, $n=263$). Informacijos apie regioninę anesteziją dalyvavusieji daugiausiai klausų gydytojų (93,7 %, $n=639$) arba ieškotų mokslinėje literatūroje (70,8 %, $n=483$).

15,6 % apklaustųjų (n=126) nors kartą taikyta spinalinė ar epidurinė anestezija. Informacijos apie regioninę anesteziją apklausos dalyviai dažniau klausė gydytojų (58,7 %, n=74). Regioninės anestezijos patirties vertinimo balai varijavo nuo 1 (labai prastai) iki 5 (labai gerai). 77,7 % respondentų (n=98) vertino savo patirtį 4 arba 5 balais, įvertinimų mediana – 4 balai. Kitos operacijos metu tokį nuskausminimo būdą tikrai rinktųsi 70,6 % apklaustųjų (n=89), nėra užtikrinti – 23,8 % (n=30), tikrai nesi-rinktų – 5,6 % (n=7). Pastebėta, kad regioninę anesteziją pakartotinai dažniau rinktųsi tie, kurie savo patirtį įvertino aukštesniais balais ($p<0,05$).

Išvados. Nustatyta, kad tik nedidelė visuomenės dalis – medicinos ir sveikatos mokslų krypties išsilavinimą turintys (35,5 %) bei regioninę anesteziją bent kartą patyrę (15,6 %) respondentai – yra geriau informuoti ir supranta šio metodo esmę, taikymo principus, pavojus. Dauguma respondentų, bent kartą patyrusių regioninę anesteziją, savo patirtį vertina gerai arba maksimaliai gerai.

Raktažodžiai. Regioninė anestezija; komplikacijų dažnis; pacientų informuotumas ir patirtys.